

Entrevista a José Montilla

Avui, 21.010.07

Per Vicent Sanchis

"No faré ni teatre ni soroll; no és el meu paper"

Des del dia 28 de novembre el candidat socialista, José Montilla, presideix la Generalitat. Una vegada i una altra, el nou president ha afirmat que aspira a treballar amb discreció i que evitarà la polèmica estèril en el funcionament i en la projecció del seu govern. Dos mesos més tard, ja es pot dir que Montilla ha complert aquest propòsit. A les poques setmanes de constituir el seu executiu, Pasqual Maragall va haver de fer front a la primera gran crisi de la legislatura, que va culminar amb la destitució de Josep-Lluís Carod-Rovira com a conseller en cap. Aquesta vegada sembla que el tripartit haurà d'afrontar moltes menys turbulències, tot i que ja n'hi ha que retreuen al nou govern precisament que s'assembli massa a una diputació provincial.

Aquesta tranquil·litat, president, que es pot palpar en aquest despatx i en la projecció del seu govern, és real? O vostè ha de fer mans i mànigues per ajustar totes les peces i evitar les sortides de to?

Compartim la necessitat d'un govern sòlid i discret. Però no només la necessitat, també la voluntat. Si les tres forces polítiques que l'integren necessitessin aquesta discreció però no tinguessin la voluntat d'aconseguir-la, no seria possible.

Qui li sembla que ha après més dels errors de l'anterior legislatura, el PSC o Esquerra Republicana?

Tothom n'ha après. Poden trobar persones que potser encara no ho han entès, però col·lectivament crec que tothom n'ha tret lliçons.

¿El president Montilla dedica molts esforços a evitar els sorolls prescindibles i els desajustaments interns?

Garantir la cohesió del govern també és una obligació del president. No meva, de qualsevol president. Tot i que dedico la majoria dels esforços, òbviament, a

governar.

En dos mesos, president, el seu govern ha recuperat catorze projectes de llei de l'anterior tripartit. ¿No és un desplegament legislatiu excessiu?

Algunes d'aquestes lleis ja estaven molt treballades i havien obtingut el suport dels tres partits. Aquest govern tenia interès, des del primer moment, a aprovar un paquet legislatiu important. Pels compromisos concrets que havia adquirit el president al debat d'investidura, però també altres formacions polítiques. Per exemple, en el cas de la llei de serveis socials o en el de l'habitatge. Volem llançar un missatge sobre les nostres prioritats. I a més, volem que el Parlament, a més de controlar el govern, tingui feina legislativa...

Acaba d'esmentar dos projectes de llei importants i polèmics. La de serveis socials i la de l'habitatge. Pel que fa a la primera, és ambiciosa i es planteja molts reptes. La gran pregunta que es fan els contribuents és si el govern els podrà assolir amb els seus pressupostos actuals. ¿La podrem pagar, aquesta llei?

Aquesta llei consagra com un dret determinats serveis de caràcter social. La concreció i el desplegament del catàleg es farà cada any d'acord amb els pressupostos que anirà aprovant la Generalitat. Es tracta d'adquirir uns compromisos que després haurem de poder complir. Anirem més o menys de pressa en funció dels recursos que tindrem. És un exercici de voluntat política inequívoca però alhora també de realisme.

Tal com ho explica, pot quedar només com una declaració d'intencions...

No és només una declaració d'intencions. D'entrada, hi haurà uns serveis que es garantiran des del primer moment. Parlem d'una cartera de serveis que anirà avançant en funció dels recursos que tindrem. Els ciutadans percebran els beneficis de la llei.

Llei de l'habitatge. Hi ha hagut un punt que ha fet gastar tones de saliva i de tinta. És el que concedeix al govern la potestat de llogar un pis d'un particular que no l'ocupa. Veient l'oposició que ha mogut, ¿es penedeix ara d'haver proposat una mesura tan polèmica?

Aquesta llei la va elaborar l'anterior govern. Retocar-la n'hauria endarrerit excessivament el tràmit parlamentari. Però ja hem dit que estem disposats a pactar-la amb l'oposició. I aquesta qüestió concreta no serà un impediment. Ara, dit això, la paraula *expropiació*, sobre la qual tant s'ha parlat, vostè no la

trobarà a la llei. No hi apareix.

És fruit d'una interpretació, si vostè em permet, potser una mica excessiva, però no arriscada. Si un particular té un pis, no el vol llogar i el govern l'obliga a fer-ho, almenys es pot parlar d'expropiació d'ús...

És una interpretació esbiaixada i demagògica. Aquest punt només vol pressionar perquè hi hagi més lloguer. Però vostè hauria de mirar, no només la pressió, sinó també els incentius que preveu la llei. Les garanties al propietari. Per què un propietari no lloga un pis buit? Perquè no té prou garanties per cobrar del llogater, que se'n vagi quan se n'hagi d'anar i que deixi el pis en condicions. La llei preveu mecanismes per garantir al propietari que cobrarà el lloguer, que el recuperará en les dates acordades i que el rebrà en bones condicions. Tot això possibilitarà un augment de l'oferta.

La llei recull més coses. Quan un propietari no vol llogar, l'administració haurà de determinar per quines causes no ho fa i actuarà si constata que hi ha voluntat especuladora. Això ho diu el text. ¿Hi haurà un cos especial de policia de lloguer? ¿Un cos, a més, que podrà decidir sobre les darreres intencions d'un propietari?

No, home, no. La llei preveu terminis i mecanismes per saber si hi ha causes objectives que justifiquen la decisió d'un propietari de no llogar un pis.

No m'imagino un inspector preguntant als veïns si el propietari del pis del costat especula o no.

No és això. Hi ha altres mecanismes per determinar-ho. El padró municipal, el consum de llum i aigua... Però, hi insisteixo, aquest és un punt anecdòtic. No és la qüestió que m'interessa més de la llei. No crec que sigui tampoc la que interessa més a la gent. El que importa és que es creen els mecanisme per donar garanties als propietaris que cobraran el lloguer, que el llogater se n'anirà en el termini acordat i que, a més, no deixarà el pis malmès.

Jo crec, president, que els recels dels propietaris per la falta de garanties que els assisteixen, ara i després que s'aprovi aquesta llei, estan ben justificats. Hem vist aquests dies el cas d'un particular a Barcelona que s'ha trobat uns llogaters pirata a casa seva i que no els podrà fer fora fins que la justícia dictamini, d'aquí a uns mesos, que té raó.

Aquestes informacions són absolutament alarmistes. No trobarà mitja dotzena de casos com aquest. Fins i tot en aquest cas no és veritat que el propietari hagi

estat obligat a anar-se'n de casa. Ningú l'ha fet fora. Aquest senyor no hi vivia.

No, perquè havia acudit als tribunals a fer fora un primer llogater que no pagava i que va rellogar el pis a un segon que s'hi va ficar sense cap contracte que li ho permetés. Vostè diu que és una anècdota...

No ho és per al propietari afectat. Ben segur que per a ell es tracta d'un autèntic drama. En aquest cas, el que cal és aplicar la llei però no podem generalitzar a partir de singularitats com aquesta. Aquesta llei només busca donar garanties al propietari per poder llogar, i això és el que importa.

¿No és abusiu que els ajuntaments es financin amb les requalificacions immobiliàries?

Els ajuntaments no es financen amb aquest concepte. Potser ho fan amb operacions urbanístiques en altres llocs. Aquí no ho fan tal com vostè ho planteja.

Quan es requalifica un terreny l'empresa que l'urbanitza ha de cedir-ne entre el 20 i el 30 per cent per a equipaments socials que hauria de pagar l'administració...

Això està previst en la llei. Quan hi ha un pla d'urbanisme que es desenvolupa, els promotors han de fer unes cessions obligatòries als ajuntaments, per construir zones verdes, vials o equipaments i, ara, per a habitatge públic.

Però són els particulars els que acaben pagant aquest habitatge públic. I això encareix encara més el preu de la vivenda.

Cal construir almenys un 30 per cent d'habitatge públic. Vol dir que l'administració i els promotors privats hi estan obligats.

A costa del comprador convencional...

Algunes d'aquestes cessions obligatòries ja figuraven en anteriors legislatures, fins i tot del franquisme. Tenen a veure amb l'interès general en la utilització del sòl que recull l'article 47 de la Constitució. Els beneficis no han de ser només per als propietaris.

Molt bé. Canviem de front. Aquesta setmana el govern de l'Estat i la Generalitat han començat a definir les comissions bilaterals que haurien de desenvolupar l'Estatut. L'oposició ha criticat que els n'hagin exclòs.

L'Estatut diu el que diu. Quan es refereix a aquestes comissions bilaterals parla

del govern de Catalunya i del de l'Estat. L'oposició és govern? Ara, aquestes comissions estan sotmeses a control parlamentari i és allà on l'oposició podrà dir-hi la seva. Dit això, compto amb l'oposició per al desplegament de l'Estatut.

¿Vostè és optimista pel que fa al desenvolupament de l'Estatut? ¿Veua bona receptivitat per part del govern de l'Estat?

Les comissions són l'instrument per començar el treball bilateral. En primer lloc les haurem de constituir. No vull fer prediccions...

Li ho dic perquè els enfrontaments ja han començat quan el govern central ha aprovat els decrets de regulació de la llei d'ensenyament.

Aquest és un altre tema.

Però si ja es veu una voluntat de conflicte i de retallar competències de la Generalitat...

Això demostra que hi ha unes tendències, unes inèrcies, preocupants. Així ho hem manifestat al govern de l'Estat i hem acordat crear els instruments que permetin arribar a acords abans d'aprovar lleis o decrets. Parlem, en aquest cas, d'una llei aprovada abans de l'Estatut, en un àmbit on hi ha competència compartida.

Per això mateix.

Si vostè el que em pregunta és si hi haurà problemes, ja li ho puc dir: n'hi haurà. Només faltaria. I tensions? També. I moltes. Però això forma part de la normalitat. No ens n'hem de preocupar. Seria desitjable que ens poséssim d'acord amb tot, però no sempre coincidirem. Hem d'assumir la discrepància com a part de la normalitat.

¿Forma part de la normalitat arribar a presentar un recurs d'inconstitucionalitat en el cas dels decrets sobre l'ensenyament?

Evidentment. Quan no hi ha acord intervenen els tribunals. Si no, no caldrien. Si no hi hagués conflictes i discrepàncies, el Tribunal Constitucional s'hauria de dissoldre. En qüestions que afecten l'autogovern, si no hi ha acord, arribarem al Constitucional. I tant que hi arribarem! Ara, no cal fer un excés de drama, de teatre. Això ho deixo a uns altres. Forma part de la seva manera de fer. A l'hora de defensar els interessos de l'autogovern, seré el primer. A l'hora de fer soroll,

teatre, cadascú que faci el seu paper. Aquest no és el nostre.

¿Preveu també tensions pel que fa al finançament? Ho dic per les declaracions polèmiques del secretari d'Estat d'Hisenda.

No van ser polèmiques. Hi va dir la seva. No passa res. Ell va dir el que en pensa, però després el ministre el va corregir. Nosaltres serem clars: exigim el compliment de l'Estatut. I l'Estatut què en diu? Que hi ha sis mesos per constituir una comissió, que hi ha dos anys per arribar al desenvolupament dels principis sobre finançament i que n'hi ha cinc per aplicar la totalitat del capítol. Els terminis s'han de complir i nosaltres serem inflexibles. Ara, no ens apuntarem al carro d'alguns que no han resolt la qüestió en 23 anys i ara creuen que això s'ha de resoldre en 23 dies. Defensant els interessos de Catalunya serem els primers, però sense gesticular.

President, en dos mesos al govern ha constatat problemes que no havia detectat abans?

Tinc més elements, més dades... M'ha arribat una informació més acurada sobre alguns problemes, però no he tingut sorpreses.

Vostè s'ha reunit aquesta setmana amb empresaris. Què li han demanat?

Els preocupen les infraestructures, l'educació i la formació. També la internacionalització de l'empresa catalana. I millorar les condicions, des del punt de vista normatiu, per crear-ne de noves. En definitiva, la millora de la productivitat i la competitivitat.

Hi ha un excés de burocràcia?

Sí. Cal millorar la legislació.

Parla d'educació i formació. No hi ha hagut massa reformes legislatives en aquest àmbit i pocs resultats concrets?

Les lleis són de vegades necessàries però no suficients per resoldre els problemes. És obvi que alguns dels canvis legislatius que s'han fet van pel bon camí. Per exemple, en un dels temes que han estat polèmics. Que hi hagi en l'etapa d'educació obligatòria un reforç en les assignatures instrumentals de les llengües, català i castellà -i de l'anglès-, o de les matemàtiques, és positiu. Hi ha unes mancances evidents, com denuncien els informes corresponents. En el cas

de la formació professional, cal més interrelació entre els tres subsistemes i cal apostar en alguns casos per centres d'excel·lència. Se li ha de donar, a més, el prestigi i el reconeixement social que necessita. En això haurem de col·laborar tots. I també els mitjans de comunicació i, especialment, els públics. Pel que fa a la universitat, l'any 2007 començarem a fer efectiu un pla d'inversions pluriennal molt important. Però no n'hi ha prou amb més recursos. És necessari que hi hagi molta més relació entre la universitat i l'empresa. Cal que tothom tingui clar que la universitat està al servei de la societat i n'ha de satisfer les demandes. S'ha de fer bàsicament la recerca que demanen les empreses, que necessita el nostre sistema productiu.

¿Li demanen els empresaris també resoldre comptes eternament pendents en infraestructures? Per què és tan difícil en aquest país acabar grans obres?

L'aeroport s'està fent. Hem tardat massa a començar les obres. Però aquí hi ha un problema que moltes vegades no es diu. L'aeroport del Prat no és l'erm de Barajas. Aquí hi ha aiguamolls, el mar, una pineda, zones urbanes. Hem tardat però finalment les obres estan en marxa. Ara cal acabar-les a temps i que el 2008 entri en servei la nova terminal del Prat.

El TGV ha esvalotat mig veïnat de l'Eixample de Barcelona.

Sí, però, en això, ho sento: totes les obres provoquen problemes, fins i tot les que fem a la cuina de casa. El que cal és que les obres es facin ben fetes, amb garanties de seguretat per als veïns.

Miri què ha passat al Prat.

Sí, però jo, d'esquerdes, n'he vist en moltes obres. I encara més en una zona deltaica. El problema és si l'obra s'està fent bé o malament. Crec que jugar a l'alarmisme és absolutament irresponsable. Sota totes les ciutats hi passen trens i metros, del que es tracta és de fer bé les obres.

¿Són alarmistes les queixes dels responsables de la Sagrada Família, que temen per la integritat del temple si no es varia el traçat del túnel del TGV?

El traçat per l'Eixample el van decidir dos governs: el de José María Aznar i el de Jordi Pujol.

Però les coses es poden corregir quan es constata que no s'han plantejat bé.

No hi ha cap element nou que indueixi a l'alarma. No hi ha raons per canviar-ne el traçat. Sí que n'hi ha per fer les coses bé. Amb garanties. Hi insisteixo: sota totes les grans ciutats hi passen quilòmetres de túnels de metro o de tren. I els experts ens diuen que l'obra es pot fer amb garanties. Seguretat sempre, però els problemes i els maldecaps existiran a totes les obres.

Sí, però en totes les grans ciutats la construcció del túnel d'un metro no ensorra una illa de cases...

Perquè segurament les coses no es van fer bé. Però ara es tracta de fer-les bé, perquè les podem fer bé.

Quart Cinturó, president. ¿El seu govern resoldrà aquesta qüestió o la mantindrà com a debat crònic entre els tres partits que en formen part?

Aquest any comencen les obres de diversos trams d'aquesta infraestructura. Ja han estat adjudicats a les empreses que els han de fer.

¿Els tres partits del seu govern hi estan d'acord? Les declaracions públiques que fan encara són contradictòries.

Aquesta és una obra d'interès general que fa l'Estat. Es començarà a fer, i punt. Això és el que importa. I espero que la faran bé. Nosaltres vigilarem perquè les coses es facin bé i estem estudiant noves alternatives en algun tram que estan sent rebudes satisfactòriament en el territori...

Deixi'm que li parli d'una llei menys afortunada: la llei electoral. Pasqual Maragall la va considerar una prioritat del seu govern. Vostè creu que s'hauria d'aprovar en aquesta legislatura?

Aquesta llei s'havia d'haver fet abans. L'Estatut del 79 contenia un mandat implícit en aquest sentit. La disposició transitòria que regulava el sistema electoral era precisament això: una disposició transitòria. Som l'únic país que no en té. L'Estatut preveu que s'haurà d'aprovar amb els dos terços dels diputats. Mentre hi hagi algú que pensi que el sistema electoral actual el beneficia serà molt difícil que hi hagi nova llei. Ho intentaré, però aquesta no és la meva prioritat.

¿José Montilla vol passar a la història com el president més efectiu i discret de la Generalitat?

La història em preocupa poc; el país, molt. El que digui o deixi de dir la història sobre mi realment no té importància. Quan un polític està més preocupat pel que dirà la història sobre ell que sobre el seu país -sobre els avenços del seu país- li ha arribat el moment de retirar-se.

Parlant de retirades: vostè no s'ha posat un límit de mandats...

Home, tothom sap que hi ha projectes que no es poden complir en una legislatura. És massa poc temps.

Amb una no n'hi ha prou. Quin seria, doncs, el límit raonable per vostè?

No ho sé. Però sí que hauria de tenir un límit.

Però no se'l vol fixar.

No, no crec que calgui concretar-lo encara.